

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень
національного природного парку «Білоозерський»
на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

29.01.2025

с.Хоцьки
Бориспільський район
Київської області

На звернення національного природного парку «Білоозерський» (далі – НПП «Білоозерський»), лист від 24.01.2025 року № 16/72-51, відповідно до Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995, комісією в складі: інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Олени СУСЬКОЇ, провідного інженера з природокористування НПП «Білоозерський» Олександра БУРЧИКА, майстра з охорони природи НПП «Білоозерський» Сергія СКРИПНИКА проведено лісопатологічне обстеження насаджень НПП «Білоозерський» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Як об'єкт природно-заповідного фонду, національний природний парк «Білоозерський» створений відповідно до Указу Президента України від 11.12.2009 року, №1048 «Про створення національного природного парку «Білоозерський», із змінами.

Парк створений з метою вдосконалення управління збереженням, відтворенням і рекреаційним використанням типових та унікальних природних комплексів, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне значення.

Обстежено наступні насадження, що мають такі таксаційні показники відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2021 року:

Результат обстеження:

Білоозерська дача

категорія захисності – національні природні парки (господарська зона)

Квартал 56 виділ 5 площа 4,5 га, склад 8С31Д31АКБ вік 72 роки, повнота 0,70, бонітет 1А, ТЛУ-С2ГДС, середня висота – 27 м, середній діаметр – 32 см. Підлісок БЗЧ, КЛТ, КУЛ зімкнутість 0,40. Запас деревини, що підлягає вирубуванню 106 м³/га.

Квартал 56 виділ 7 площа 7,4 га, склад 10С3, вік 80 років, повнота 0,65, бонітет 1А, ТЛУ-С2ГДС, середня висота – 28 м, середній діаметр – 36 см. Підріст 10 АКБ, 10 років висота – 4 м, 10 тис. шт, підлісок КУЛ, БАЗ, БЗЧ, зімкнутість 0,40. Запас деревини, що підлягає вирубуванню 42 м³/га.

Квартал 57 виділ 3 площа 10,5 га, склад 10С3К, вік 66 років, повнота 0,70, бонітет 1А, середня висота – 26 м, середній діаметр – 32 см, ТЛУ-С2ГДС. Підріст 3Д33БРС4АКБ, 20 років, висота – 7м, 8 тис. шт., підлісок КЛТ, БЗЧ зімкнутість 0,80. Запас деревини, що підлягає вирубуванню 103 м³/га.

При обстеженні соснових насаджень виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). Відмирання дерев зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Blastophagus piniperda*, *Blastophagus minor*), синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*). Всі заселені шкідниками дерева відносяться до IV-VI категорії стану.

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проєкціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним.

У квартал 57 виділі 3 діє осередок кореневої губки (КГ) *Heterobasidion annosum*, спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких або куртинних повалених дерев та дерев, з помітним нахилом від вертикальної осі, внаслідок ураження грибом кореневої системи, викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ, проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої. Хвоя втрачає блиск, набуває блідо-зелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає. В подальшому насадження заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою, стовбуровим сосновим смолюхом, малим рогахвостом).

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень НПП «Білоозерський», комісія рекомендує провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів - вибіркові санітарні рубки (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 42-106 м³/га у вищезазначених насадженнях на загальній площі **22,4 га**.

Призначені ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,19,20, 22, 23,26,27 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Підписи комісії:

Інженер-лісопатолог ДСЛП «Київлісозахист»

Провідний інженер з природокористування
НПП «Білоозерське»

Майстер з охорони природи НПП
«Білоозерське»

Олена СУСЬКА

Олександр БУРЧИК

Сергій СКРИПНИК